

augustus 2019, prijs € 10,95

voetbaltijdschrift voor lezers

www.hardgras.nl

HARDGRAS

N°127

90:00 + 05:01

INTERVIEWEN DOE JE ZÓ - SIMON KUPER
PLEASE BOYS, NEVER CHANGE - DIEUWKE WYNIA
DE MANEN VAN AJAX - PIETER VAN OS
AJAX IN ERICEIRA - JULIEN ALTHUISIUS

ambo | anthos

VOOR WOORD

Het is niet aanbevelenswaardig om bij een verlies in de sport af te geven op de politieke perfiditeit van de winnaar. Dus mogen we Lucas Moura vervloeken omdat hij te goed was voor Ajax, niet omdat hij een aanhanger is van de fascist Bolsanaro, president van Brazilië. Voordat je het weet reageer je hetzelfde als de Trump-vriend Piers Morgan die Megan Rapinoe haar voetbalsucces misgunde omdat ze lesbisch was, of een vrouw, of welbespraakt, of goed opgeleid. Vermoedelijk zou deze oud-hoofdredacteur van de *News of the World* de oorzaak van zijn afkeer niet eens kunnen formuleren, gewend als hij is te denken en te praten in vulgaire koppen en soundbites. Intussen hebben veel voetballiefhebbers nog steeds geen woorden kunnen vinden die het gevoel van een onrechtvaardig en nauwelijks verdiend verlies tegen Tottenham Hotspur benaderen. Is die nederlaag te vergelijken met het verlies van de WK-finale van 1974? In één opzicht wel: Ajax speelde het mooiste voetbal van Europa, zoals Crujff en zijn medespelers het mooiste voetbal van 1974 hadden gespeeld. In een ander opzicht niet: Duitsland bleek in die finale beter te zijn dan we dachten, beter dan Oranje. Dat Spurs over twee halve finales beter zou zijn geweest dan Ajax kan niemand volhouden. Die pijn blijft. Dit nummer bevat een aantal *case histories* in rouwverwerking.

Hugo Borst, Matthijs van Nieuwkerk en Henk Spaan

Redactie:

Hugo Borst
Matthijs van Nieuwkerk
Henk Spaan

Assistentie:

Erik de Bruin
Esther Mourits
Janneke van der Horst
p/a Weesperstraat 105A
1018 VN Amsterdam
redactie@hardgras.nl
www.hardgras.nl

Eindredactie:

Zeger van Herwaarden
Frank van Kolfschooten

Vormgeving:

OVERBUREN (Jurgen Flick)

Omslagfoto:

Jurgen Flick

Basis ontwerp:

Jaap Biemans
OVERBUREN

Marketing:

Annemiek van Plateringen
Weesperstraat 105A
1018 VN Amsterdam
Telefoon: 020-524 54 11
E-mail: avanplateringen@amboanthos.nl

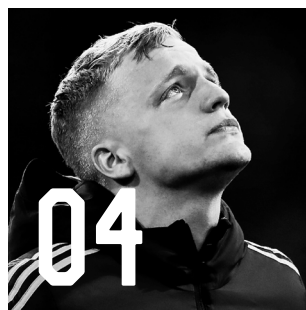
Abonnementen:

Jaarabonnement (6 nummers) € 51,50
Voor opgave en wijzigingen:
Hard gras Abonneeservice
Postbus 105
2400 AC Alphen aan den Rijn
Telefoon: 0172 47 60 85
E-mail: hardgras@spabonneservice.nl

Copyright:

Auteursrecht voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

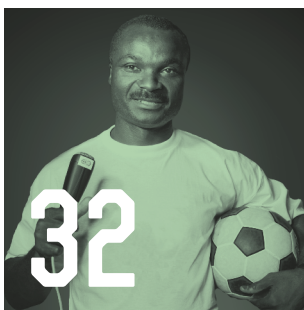
INHOUD

Julien Althuisius

Pieter van Os

Simon Kuper

Mark van den Heuvel

Zeger van Herwaarden

Daan Heerma Van Voss

Dieuwke Wynia

Sam Planting

Olga Kortz

Nachoem Wijnberg

Ajax in Ericeira

Julien Althuisius

José Mourinho zit naast me en hij zegt dat Son het vandaag niet heeft. Son Heung-min heeft inderdaad zijn dag niet. Geen moment is hij gevaarlijk of benadert hij Het Gevaar zoals hij was afgeschilderd door kenners voorafgaand aan deze wedstrijd. José Mourinho heeft gelijk, ook al is hij José Mourinho niet. Het is gewoon een Portugese man die twee stoelen naast me zit in het café waar ik Ajax - Tottenham Hotspur kijk. Hij lijkt ook helemaal niet op José Mourinho, behalve in de manier waarop hij Engels praat. Het is een dwingend, autoritair Engels, zoals alleen mannen met te veel zelfvertrouwen dat spreken. Mannen zoals José Mourinho, of Zlatan Ibrahimovic. Zelfde intonatie, zelfde zelfverzekerdheid. Hun woord is waarheid. 'Son doesn't have it today,' zegt hij. Ik kijk hem even aan, knik veelbetekenend en kijk dan weer naar de televisie. Het interesseert me geen hol wat voor dag Son heeft.

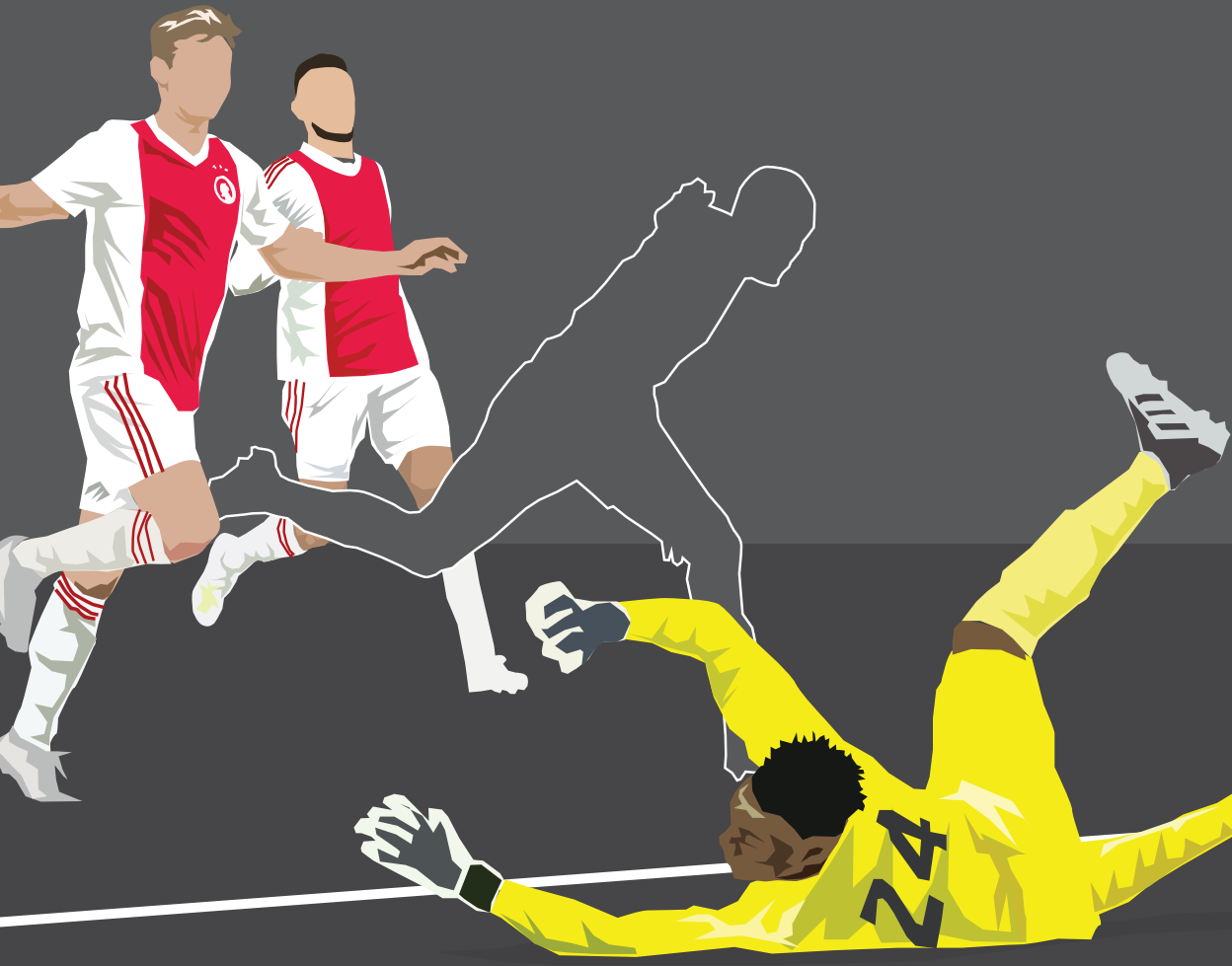
Ik kijk de wedstrijd in het café op het dorpsplein in Ericeira, een oud vissersdorpje een half uur boven Lissabon. Gevist wordt hier nog weinig, gesurft des te meer. Ericeira behoort tot een van de elf World Surfing Reserves. Die reservaat-status betekent dat surfers vanuit de hele wereld hiernaartoe komen om op een van de golven van Ribeira d'Ilhas of Pedra Branca te surfen. Wij – mijn vrouw, onze twee dochters en ik – wonen hier tijdelijk. Voordat we kinderen kregen hebben we altijd veel gereisd. En nu onze oudste dochter bijna leerplichtig is en we de komende jaren zijn overgeleverd aan leerplicht en schoolvakanties, wilden we nog één keer ons kampement elders opslaan.

Hee kijk, Dani is geen spat veranderd. Wanneer was het dat hij in Amsterdam een niet onaardige voetbalcarrière combineerde met het versieren van bijzonder veel vrouwen?

Hee kijk, Dani is geen spat veranderd. Wanneer was het dat hij in Amsterdam een niet onaardige voetbalcarrière combineerde met het versieren van bijzonder veel vrouwen? Vijftien, twintig jaar geleden? Hij ziet er fantastisch uit, op de Portugese televisie. Zijn haar is wat korter, maar nog even dik als toen. Hij draagt een coltrui en een colbertje en vertelt iets volstrekt onverstaanbaars. Het zal over Ajax gaan, ongetwijfeld. Maar ik spreek geen Portugees. En ben ook niet van plan het te leren.

We wilden naar de zee. Eerst dachten we aan Barcelona. Maar Barcelona was te druk, te vervuild, te lawaaierig. Lissabon dan, leuke stad. Aan zee ook. Maar goed, ook weer een stad. Van verschillende mensen hoorden we dat Ericeira een goede optie voor ons zou zijn. Dicht bij de stad, met een aardige internationale gemeenschap en genoeg opties voor kinderopvang, maar met de rust en natuurlijke omgeving van een dorp. Prima, doen we. We zochten en vonden een appartement met uitzicht op zee. We regelden opvang voor onze dochters. Werk was geen probleem: mijn vrouw werkt als consultant in de fotografiewereld en kan al haar werk doen als ze maar een internetverbinding heeft. Ik had een schrijfklus aangenomen waarmee ik maanden zoet zou zijn en daarnaast behield ik mijn vaste rubriek in *de Volkskrant*. Bijna een jaarlang keken we uit naar de vierenhalve maand die we in Portugal door zouden brengen. We droomden van eindeloze dagen op het strand, surfen op perfecte golven, schone lucht, rust, zon en goedmoedelijk contact met de Portugezen die in vorige bezoeken altijd zo vriendelijk voor ons waren.

Tot nu toe heb ik hier geen enkele wedstrijd van Ajax in de kroeg gekeken. Omdat ik elke seconde van de voorbeschouwing wil meemaken, omdat ik de voorbeschouwing überhaupt wil begrijpen, omdat ik geen zin heb om als een buitenaardse maniak tussen Portugezen te zitten die weinig of niets met Ajax hebben. Omdat mijn vloeken of juichen dood zal slaan als bier in een vet glas; een ongewenste confrontatie met de realiteit dat Ajax niet voor iedereen even belangrijk is. Omdat ik bang ben dat we verliezen en mezelf niet zou kunnen beheersen wanneer iemand me zou uitlachen. En dus keek ik alle Champions League-wedstrijden in ons appartement, op mijn laptop. Voor Juventus-thuis had ik zelfs de beamer opgetogen en zat ik met een glas geweldige rode wijn en een zak chips met hamsmaak klaar. Na twintig minuten liep het beeld vast en kwam het nooit meer in beweging. Ons internetgoed was op. De rest van de wedstrijd heb ik op mijn telefoon gekeken via 3G. Ook die bundel ging op, waardoor ik uiteindelijk per MB ben gaan betalen. Maar het was het waard. Voor Juventus-Ajax had ik voor een verse internetbundel gezorgd en de beamer maar achterwege gelaten. Zittend op een kruk aan de hoge tafel in de keuken zag ik hoe, na Madrid-uit, zich opnieuw een wonder voor mijn ogen voltrok. Maar dit keer was het anders. Dit keer viel niet elke bal goed, steeg niet iedereen boven zichzelf uit en ging Ajax niet vol in de aanval. Ze speelden gecontroleerd, volwassen, kozen – zich bewust van de dodelijke counters van Juventus – zorgvuldig hun momenten. Het enthousiasme van Madrid was er nog, maar beteugeld, geharnast. Een nog knappere prestatie.

Mijn dochters sliepen al toen Matthijs de Ligt de 1-2 achter Szczesny kopte. Het appartementencomplex waar we wonen is nogal gehorig; als er mensen in de kelder staan te praten, hoor je dat bij ons in de badkamer op twee-hoog. Omdat ik niet kon juichen, begon ik te huilen. Te huilen omdat een jongen van 19, meer man dan ik ooit zal zijn, het definitieve bewijs leverde dat het echt kon. Dat we iedereen konden pakken. Mijn vriendin, die een verdieping lager iets niet-Ajax-gerelateerds zat te kijken, hoorde me, sloop naar boven met haar telefoon in de aanslag en filmde hoe ik zat te janken. En zette dat op Instagram.

Mijn vriendin, die een verdieping lager iets niet-Ajax-gerelateerds zat te kijken, hoorde me, sloop naar boven met haar telefoon in de aanslag en filmde hoe ik zat te janken. En zette dat op Instagram.

De eerste wedstrijd tegen Tottenham Hotspur keek ik bij een bevriend Nederlands stel. De enige voorwaarde die ik had gesteld voor mijn aanwezigheid was dat ik zou mogen schreeuwen, mocht het nodig zijn. Bij de 0-1 schreeuwde ik de kinderen wakker. Het kon me niet schelen. Voor de terugwedstrijd had ik graag weer bij hen gekeken, maar ze waren voor een paar dagen naar Nederland.

Dus toen de eigenaar van de koffiezaak waar ik regelmatig werk mij uitnodigde om de wedstrijd samen te kijken, ging ik daar op in. Frederico is een jongen – man – van mijn leeftijd. We vonden elkaar toen ik op een dag aan het werk was in zijn zaak en hem plotseling heel hard hoorde zuchten. Ik draaide me om. ‘I hate this,’ zei hij en ik wist precies wat hij bedoelde. Hij haatte de horeca. Hij haatte het om de hele dag gedienschtig te zijn; mensen te bedienen, aan hun orders te voldoen. Hij had zijn hoop gevestigd op zijn studie Grafisch Ontwerp aan de Universiteit van Lissabon. Hij was bijna klaar, moest alleen nog een stage. En als hij dan een baan als ontwerper kon vinden, zou hij deze klotetent vaarwel zeggen.

Ja, hij verdiende goed geld met de koffiezaak, maar hij haatte het. En ik – tien jaar horeca-ervaring en daardoor voor eeuwig misantroop – snapte dat.

Frederico zit naast me. Niet aan de kant van José Mourinho, maar aan de andere kant. We praten over Dani, drinken van ons bier en kijken naar de televisie. Het is een buitenproportioneel grote televisie. De omvang van het scherm is ook de enige reden dat we hier in dit café zitten. Het is een soort Portugese versie van La Place, waar je tegen lage prijzen redelijk kunt eten. Verder heeft het de sfeer van een veredeld wegrestaurant. De bediening draagt portofoonootjes, het licht is fel en om de haverklap klinkt er een hels, alles overstemmend kabaal vanuit de toiletten wanneer er weer eens iemand zijn handen onder de droger houdt. Dit is geen plek voor een heroïsche overwinning. Maar wanneer is een plek dat wel?

Ik heb iemand meegenomen. Een vriendin van mijn vrouw is met haar gezin een paar dagen hier op bezoek. Haar man appte me op de wedstrijddag. Wat ons plan was ‘ivm voetbal’ en of hij ergens kon aansluiten. Hij heeft niet zoveel verstand van voetbal, is niet per se groot fan van Ajax, maar wilde deze wedstrijd toch zien. Normaal gesproken moet je dat soort mensen mijden. Maar dit is een goede gozer. Ik appte terug dat ik in het dorp ging kijken, ‘wees welkom’. Hij zit nu naast me, een stoel dicht bij José Mourinho, die hij complimenteert met zijn onberispelijke kleding. Het gaat, zoals de afgelopen dagen en weken in aanloop naar de wedstrijden tegen Tottenham, iets te vaak over de finale. Natuurlijk, ik denk er ook aan, stiekem, maar ik spreek het niet uit. De gedachte dat Ajax – dat vorig seizoen niet eens Europees voetbal speelde; dat de afgelopen jaren verscheurd werd door de ene machtsstrijd na de andere; dat een onoverbrugbare afstand tot de Europese top had opgelopen; waarmee het nooit meer goed zou komen – nu op de drempel van de finale van de Champions League stond en die deur met de 0-1 bij Tottenham al open had geduwd, nee getrapt, en alleen nog maar over die drempel heen hoefde te stappen; die gedachte was te groot, te verlamvend. Als ik ’m toch toeliet, kneep mijn maag zich samen en stakte mijn adem.

Maar nu, vlak na de vroege 1-0 van De Ligt, sippelt die gedachte mijn lijf binnen, ik kan ’m niet meer tegenhouden. Ik probeer er nuchter onder te blijven, maar het lijkt alsof het vertrouwen me intraveneus wordt toegediend. ‘Son heeft zijn dag niet,’ zegt José Mourinho. Who cares. En ja hoor: vijfendertig minuten gespeeld en Ziyech maakt 2-0. Ik sta op, juich en sla daarbij Frederico en mijn Nederlandse maat tegelijkertijd op hun schouders, harder dan nodig is. Hatsa, hoppa, dit gaat niet meer mis. In de tas.

Het was allemaal iets anders dan we ons hadden voorgesteld. Toen ik vanuit Amsterdam de driedaagse reis – die me langs de

Franse westkust, via Biarritz, San Sebastian en daarna in een rechte lijn naar beneden langs Salamanca, de Portugese grens voorbij, over keurig nette met Europees geld betaalde snelwegen naar de Portugese kust toebrecht – uiteindelijk op de laatste zaterdag van maart in Ericeira aankwam, moest ik even slikken. Het pittoreske vissersdorpje omgeven door ongebreidelde natuur uit onze fantasie bleek een een pittoresk vissersdorpje met een nogal forse uitbouw van uniforme appartementencomplexen, vakantiewoningen, grote supermarkten en billboards met reclames voor makelaars.

Ons appartement bleek midden in zo'n liefdeloos uit de grond gestampte buitenwijk te liggen. Het was klaarlichte dag, maar bij veruit de meeste woningen waren de rolluiken neergelaten en was er weinig teken van leven. Hier kwamen vooral in het weekend mensen. Gelukkig hadden we vanuit ons dakterras een majestueus uitzicht op de Atlantische Oceaan.

Vrijwel de hele maand april regende of stormde het. De zon liet zich zelden zien, dus geen strand. De golven waren te klein, te groot of de zee was te woest, dus ik kon niet surfen. De kinderopvang, die zich had geprofileerd als een plek voor kinderen van alle leeftijden, waar dagelijkse activiteiten werden georganiseerd in harmonie met de natuur, bleek verhuisd. De nieuwe locatie was een kwartier met de auto en was niet veel meer dan een grote kamer en een tuin met oud plastic speelgoed. Als we ze weg brachten, waren onze dochters ontroostbaar en klampten ze zich aan ons vast. Ze spraken natuurlijk geen Portugees, maar ook geen Engels. Daarom kon het gebeuren dat mijn oudste dochter, omdat ze niet duidelijk kon maken dat ze naar de wc moest, tijdens een van de eerste dagen daar in haar broek plaste.

Een van mijn eerste interacties met de lokale bevolking vond plaats toen ik me wilde inschrijven voor de sportschool. Op zoek naar een plek om mijn auto te parkeren reed ik de parkeerplaats op. Ik deed dat op zijn Amsterdams; via de uitgaande weg in plaats van de inkomende. Een vrij onschuldig vergrijp. Het kwam mij onmiddellijk op de toorn van een oude mevrouw te staan. Ze kwam me tegemoet rijden en toeterde. En toeterde. En toeterde. En schreeuwde daarbij tegen me, alsof ik net niet op een – mind you – fucking parkeerplaats een tiental meters tegen de richting in gereden was, maar over een gezin heen was gedenderd. Gedurende de eerste weken in Ericeira zou ik leren dat mijn Nederlandse nummerbord een vrijbrief tot schelden en toeteren was. Ik had net zo goed met een brandende Portugese vlag kunnen rondrijden.

Ook in de zee – een plek die geen eigendom kent, in zijn omvang en kracht een plaats is van overgave, van overgave en eenwording met de natuur – was ik niet welkom. Om de Ericceireinse golven en stranden te leren kennen – en om mijn surfvaardigheden op te krikken, nam ik les bij een surfschool uit het dorp. Tijdens mijn eerste les bromde een lokale surfer dat ik vooral uit zijn buurt moest blijven, ‘because I need space’. Hij gebaarde daarbij met beide handen. Ja vriend, ik need ook space. We needen allemaal space. Daarom surfen we. Dat deze meneer niet de uitzondering, maar de regel was, werd bevestigd tijdens mijn tweede les.

Nadat ik een golf probeerde te pakken, daar niet in slaagde en weer terug peddelde, hoorde ik achter me iemand volledig uit zijn Portugeser ster gaan. Ik keerde me om. Er bleek een jongen tegen me te schreeuwen. Blijkbaar had ik in de weg gelegen. Hij gaf me er gigantisch van langs. Ik pikte dat niet. Misschien kan je dat bij andere toeristen doen, maar niet bij mij. Wie denk je dat je bent dat je zo tegen mij tekeer kan gaan? Ik schreeuwde terug, in het Nederlands, dat hij zijn bek moest houden. Mafkees. Dat maakte hem alleen nog maar kwaaiër. Uiteindelijk ging mijn surfleraar zich er ook mee bemoeien en lag er op een gegeven moment, midden in die vredige oceaan, dobberend op hun surfplanken, een hele groep mensen tegen elkaar te schreeuwen.

Dit soort ervaringen ging onder mijn huid zitten. Welkom voelde ik me niet hier. Ja, de meeste Portugezen waar we mee in contact kwamen waren aardig, beleefd, maar ik miste de warmte die ik wel voelde in Italië of Spanje. Portugezen hebben de naam bescheiden te zijn. Dat zijn ze ook, maar er lijkt meer te spelen. Een vader van een kindje op de opvang waar onze dochters heen gingen en hier al vijftien jaar woonde, zei dat de Portugezen lijden aan een collectief minderwaardigheidscomplex en wantrouwend staan tegenover alles wat vreemd is. Je kunt een heel volk natuurlijk niet over één kam scheren, maar ik merkte wel dat er wat schuilging achter het vriendelijke en bescheiden aanzicht.

En hoewel het fijn was om eens aan zee te wonen, moest ik ook wennen aan de immer aanwezige oceaan; het eindeloze uitzicht op dat gigantische canvas, die immense horizon. Zo rustgevend als de oceaan kan zijn, zo eenzaam kan hij je ook doen voelen. In de stad is er altijd afleiding. Maar hier, in dat stille dorp aan zee, was het te rustig. Ik voelde me ontheemd. Ik wist dat ik hier doorheen moest, maar ik miste mijn vrienden. Ik miste mijn familie. Ik miste mijn cultuur. Ik miste Amsterdam. Maar ik had Ajax.

In al die veranderingen, in alles wat hier anders was dan thuis, was Ajax mijn houvast. Het enige constante, dat ging waar ik ook ging. Tijdens de wedstrijden dook ik in mijn laptop, vergat ik alles om me heen en was ik voor negentig minuten weer even thuis. Ajax was mijn afkomst en integraal onderdeel van mijn identiteit. Een onzichtbare vriend, hier aan mijn zijde. Doordat ik Ajax had hoefde ik dit niet alleen toe doen.

Is dat infantiel? Is het raar om je als volwassen man zo vast te klampen aan een voetbalclub? Ja. So what? Niemand kent me hier. Op Champions League-dagen ging ik in voetbalshirt naar het dorp; ik liet *Herres* van *Sevn Alias* uit mijn speakers knallen en leerde mijn oudste dochter dat na 'Nanana nana nanana' altijd 'Donny van de Beek' kwam. Nadat ze Juventus hadden uitgeschakeld liep ik trots door het dorp. Als Ajax aanzien had, had ik aanzien.

En nu ze de finale van de Champions League gaan halen, kan niemand in Ericeira, niemand in Portugal meer om de superioriteit van Ajax – en daarmee mijn superioriteit, heen.

In de rust glijden mijn vingers over het scherm van mijn iPhone. Even overweeg ik een gedachte waar ik al weken mee rondloop in de praktijk te brengen en een ticket naar Amsterdam te boeken voor het weekend waarin de finale gespeeld wordt. Als ze de finale halen, had ik al tegen mijn vrouw gezegd, ga ik terug naar Amsterdam.

Met pijn in mijn hart had ik gezien hoe na de wedstrijden tegen Juventus en Tottenham het Leidseplein volgelopen was met Ajacieden en rood-wit gekleurd was. Normaal haalde ik mijn neus op voor andere Ajax-fans, maar nu ik een paar duizend kilometer verderop woonde, waren het mijn broeders. Ik krijg vlinders in mijn buik bij de gedachte aan een weekend Amsterdam; een weekend met vrienden; een weekend waarin ik me overal verstaanbaar kan maken in mijn eigen taal.

Ik weet mezelf te beheersen. Dat geldt niet voor een vriend, die het onderwerp van de groepsapp verandert naar 'Madrid' en vraagt wie er meegaat naar Madrid. Het is natuurlijk niet zijn schuld, maar toch.

55: 2-1

KAN GEBEUREN. TOTTENHAM MOET NOG TWEE KEER SCOREN.
GAAT ZE NIET LUKKEN. EN KOM OP, WIJ GAAN OOK KANSEN KRIJGEN.

59: 2-2

FUCK FUCK FUCK FUCK. MAAR GEEN PANIEK. NOG STEEDS IS ER NIETS
AAN DE HAND. NOG STEEDS STAAN WIJ IN DE FINALE. EEN WEEK GELEDEN
HADDEN WE VOOR DEZE UITGANGSPOSITIE.
MAAR FOKKING SCHONE MOET ERUIT, DIE WORDT AAN ALLE KANTEN VOORBIJ
GELOPEN. AH MOOI, SCHONE WORDT GEWISSELD.

64'

ZIYECH, RAKELINGS VOORLANGS. ZIE JE, WE ZIJN ER WEER.
EEN DOELPUNTJE IS ALLES WAT WE NODIG HEBBEN, DAN BREKEN WE ZE.
'IK HEB ZIN OM TE ROKEN' APP IK NAAR EEN VRIENDIN.
'NIET DOEN' STUURT ZE TERUG. IK DOE HET NIET.

80'

ZIYECH JAAAAAAAAA, NEE...PAAL.
WE MISSEN DAVID NERES, IK ZEG HET JE, WE MISSEN DAVID NERES.

90'

DONNY VAN DE BEEK WORDT GEWISSELD. LISANDRO MAGELLAN KOMT ERIN.
'OH NO!' ROEP IK, ALS IK HEM ZIE STAAN AAN DE ZIJLIJN.
FREDERICO, JOSE MOURINHO, NIEMAND REAGEERT OP ME.

Vijf minuten blessuretijd? Wat is dit voor waanzin? Oké, kalm blijven.
We gaan dit redden. Tottenham heeft gedaan wat het kon, maar ze zijn
op. Door de luidsprekers van deze Portugese televisie klinkt de Johan
Crujff ArenA. '90 minuten lang, voor onze club uit Amsterdam,
gekkenhuis op de tribune, niemand die ons stoppen kan.' Het gezang
is massaal en vervult mij hier, duizenden kilometers verder, met trots.
Ze zingen ze naar de overwinning.

95'. Gele kaart voor Onana voor tijdrekken. 94 minuten gespeeld.
We zijn er. Dit gaat niet meer mis. Ja tuurlijk, in theorie kan het fout
gaan, maar dit is niet de theorie. Dit is de praktijk, de realiteit die
een formaliteit is geworden. Nog een paar seconden.
Maar die seconden zijn geen seconden. Ze houden zich niet aan
de wetten van de tijd. Ze zetten uit, blazen zich op, tot ze zo groot
en zwaar zijn dat de wijzers ze niet meer vooruit kunnen duwen.

'Time has a way of slowing down when you think you are unearthing
masterworks of our civilization.' Het is een tekst uit een podcast die

ik luister. De podcast ‘Last Seen’ gaat over de diefstal van dertien schilderijen ter waarde van een half miljard dollar uit het Isabella Stewart Gardner Museum in Boston in 1990. De makers van de podcast, twee journalisten, denken op een gegeven moment te weten waar de schilderijen – waaronder meerdere Rembrandts en een Vermeer – verstopt zijn en zijn aanwezig bij de opgraving. Tijd heeft de neiging te vertragen als je denkt dat je op het punt staat meesterwerken van onze beschaving te hervinden.

94:54. Nog zes seconden. Een lange bal naar voren. Terwijl de bal door de lucht gaat, zie ik hoe dit gaat aflopen. Ik hoor de scheidsrechter fluiten. Ik zie de spelers alle kanten op rennen, Ten Hag besprongen worden door zijn assistenten. Ik leun met mijn armen op de tafel voor me. Zometeen zal ik eerst mijn armen in de lucht gooien, ze dan weer terug op de tafel laten zakken en mijn hoofd erin begraven. Ik zal huilen. Ja, alweer.

94:57. De Ligt verliest het duel van Llorente, die de bal opzij legt. Niet erg, want binnen het bereik van Magellan. Maar Magellan glijdt weg. Hij glijdt weg. 9 miljoen euro. De opvolger van Matthijs de Ligt. Glijdt weg. Dan is het tik. Tik. Tik.

Het voelt alsof ik flauw ga vallen. Mijn adem stokt, mijn tong voelt dik in mijn mond. Ik ken dit gevoel. Het is het begin van een paniek-aanval. Ik staar voor me uit. Ik kijk naar het scherm, maar zie weinig. De scheidsrechter fluit af. Ik weet meteen dat deze de ergste van allemaal is. Erger dan de penalties tegen Juventus in 1996. Erger dan de 3-2 tegen AC Milan in 2003. Erger dan de verloren Europa League-finale tegen Manchester United.

Als ik de kracht heb gevonden om op te staan zijn Frederico en José Mourinho al weg. Frederico heeft de rekening betaald, inclusief het biertje dat we aan José Mourinho hadden getrakteerd.

Ik loop naar buiten, langs tafels met mensen die me ongetwijfeld aankijken, maar ik heb niet de moed terug te kijken. Als ik buiten mijn fiets van het slot haal, vraagt mijn Nederlandse vriend of we samen zullen teruglopen. Het appartement waar zij verblijven ligt immers in de buurt van dat van ons. ‘Of ga je fietsen?’ biedt hij, de lieve schat, me een uitweg. Ik zucht en adem dan diep in. De lucht is fris en zilt van de oceaan. ‘Ja, ik ga fietsen,’ zeg ik.

Maar ik ga niet fietsen. Ik ga lopen. De Portugese nacht in.

illustratie: Huthyfa Abdul Zahra

